

ДРУГО ОДЕЉЕЊЕ

ОДЛУКА О ДОПУШТЕНОСТИ

Представке број 15914/11
Игор НАСКОВИЋ против Србије

Европски суд за људска права (Друго одељење), на седници већа одржаној 14. јуна 2011. године, у саставу:

Françoise Tulkens, *Председник*,
David Thór Björgvinsson,
Dragoljub Popović,
Giorgio Malinverni,
András Sajó,
Guido Raimondi,
Paulo Pinto de Albuquerque, *судије*,
и Stanley Naismith, *Секретар одељења*,

У вези са горе наведеном представком која је поднета 10. марта 2011. године,

У вези са одлуком Председника Одељења од 11. марта 2011. године да се не примени привремена мера коју је подносилац представке тражио према Правилу 39 Пословника Суда, којом захтева да се одмах пребаци у други казнени завод,

У вези са одлуком Председника Суда од истог датума којом позива подносиоца представке да прекине штрајк глађу, у интересу прописног вођења поступка пред Судом и ради обезбеђења његовог учешћа у разматрању предмета,

У вези са информацијама које је подносилац представке доставио, као и информацијама које је Влада доставила према Правилу 54 став 2 (а) Пословника Суда,

После већања одлучује како следи:

ЧИЊЕНИЦЕ

1. Подносилац представке, г. Игор Насковић је држављанин Србије рођен 1982. године и тренутно служи казну у Казнено-поправном заводу у Нишу. Пред Судом га је заступао г. М. Јовановић, адвокат из Ниша.

2. Чињенице предмета, како су их странке изнеле, могу се сумирати како следи.

A. Околности предмета

1. У вези са захтевом подносиоца представке за пребацивање и другим односним питањима

3. Окружни суд у Гњилану, Косово¹ је 8. априла 2004. године утврдио да је подносилац представке крив за убиство и незаконито поседовање ватреног оружја и осудио га на казну затвора од 18 година и 3 месеца.

4. Неодређеног датума после тога ова пресуда је постала правоснажна.

5. Подносилац представке је почео да служи казну на Косову, али је 9. децембра 2004. године, на његов захтев пребачен у затвор у Сремској Митровици, према Споразуму закљученом између Савезне Републике Југославије и Привремене управе за Косово Уједињених Нација (у даљем тексту: „Споразум“; види ст. 44-50 испод).

6. Подносилац представке је 13. септембра 2007. године још једном пребачен, овог пута у Казнено-поправни завод у Нишу.

7. Подносилац представке је неодређеног датума поднео захтев да буде враћен у затвор на Косову на основу члана 2 став 2 Споразума (види став 44. у даљем тексту).

8. Управа за извршење кривичних санкција је 4. августа 2010. године (у даљем тексту: „Управа“), као одељење Министарства правде (види члан 12. став 2. у ставу 27. у даљем тексту), одбили овај захтев, констатујући да се заснива на породичним и здравственим разлозима. Управа је прво приметила да се подносилац представке жали само на болове у зглобовима, у вези са чим су му обезбеђени одговарајући лекови. Друго, Казнено-поправни завод у Нишу имао је сопствену болницу, а да је било потребно, подносилац представке је могао бити одведен и у друге медицинске установе ван завода. Треће, Казнено-поправни завод у Нишу је био најближи затвор Косову, а тамо је живела породица подносиоца представке. Четврто, Казнено-поправни завод у Нишу је био најбоље место да се подносиоцу представке осигура рехабилитација. Најзад, **Споразумом није било утврђено „право подносиоца представке да буде пребачен“ у затвор по сопственом избору.** Напротив, свако пребацивање зависило је од сагласности страна према Споразуму.

9. Подносилац представке је 5. фебруара 2011. године поднео нови захтев да буде пребачен на Косово. У њему је објаснио да му сва породица живи тамо и да не може да приушти да га редовно посећује у Нишу, нити да му шаљу пакете, с обзиром на поштанске трошкове. Подносилац представке је даље изнео да квалитет медицинских услуга у Казнено-поправном заводу у Нишу није одговарајући.

10. Управа је 29. марта 2011. године одбацила овај захтев за пребацивање. Највећим делом, она је поново навела разлоге дате 4. августа 2010. године, додавши, *inter alia*, да је подносилац представке имао редован контакт са породицом, иако са неким „техничким потешкоћама“ у последње време. Најзад, Управа је констатовала да породични услови не могу бити одлучујући у процени захтева за пребацивање и подсетила да је подносилац представке првобитно био пребачен са Косова на сопствени захтев.

---

¹ Сва позивања на Косово, било на територију, установе или становништво, у овом тексту тумачиће ће у потпуности у складу са Резолуцијом 1244 Савета безбедности Уједињених Нација, и без последица у односу на статус Косова.

11. Подносилац представке је 4. априла 2011. године, још не примивши решење Управе од 29. марта 2011. године, а ослањајући се на члан 116 став 3. Закона о извршењу кривичних санкција из 2005. године и члан 208. став 2. Закона о општем управном поступку (види ст. 27 и 29. у даљем тексту), уложио жалбу Министру правде у којој се, *inter alia*, жали због пропуста Управе да разматра његов захтев од 5. фебруара 2011. године.

12. Пошто му је уручено решење Управе од 29. марта 2011. године, подносилац представке је 14. априла 2011. године против њега уложио жалбу Министру правде. У њој је навео да: (i) Управа није надлежна да разматра захтев за пребацивање; (ii) уместо тога њу је требало да разматра друго одељење у оквиру Министарства правде; (iii) Управа није следила процедуру утврђену Споразумом; и (iv) спорно образложење је било недоследно пошто породица подносиоца представке живи на Косову, неких 120 километара од Ниша, и морала је да преговара о одређеним административним процедурама кад год би напуштала његову територију.

13. Изгледа је 18. априла 2011. године подносилац представке поднео још један поднесак Министру правде у циљу подршке жалби од 14. априла 2011. године.

14. Министар правде је 20. априла 2011. године, а с обзиром на одлуку Управе од 29. марта 2011. године, одбацио жалбу подносиоца представке од 4. априла 2011. године, сматрајући је спорном. Жалба од 14. априла 2011. године наводно је још у току.

2. У вези са штрајком глађу подносиоца представке

15. Подносилац представке је 20. септембра 2010. године почео штрајк глађу, тражећи да буде пребачен у завод на Косову.

16. Подносилац представке је почев од 5. октобра 2010. године одбијао и да пије воду.

17. Подносилац представке је 19. октобра 2010. године прекинуо са оба вида штрајка.

18. Подносилац представке је 17. јануара 2011. године поново почео штрајк глађу, тражећи да буде пребачен на Косово.

19. После проблема са дисајним органима, бубрезима и оријентацијом, као и након губтка тежине (више од четрнаест килограма укупно), подносилац представке је 17. марта 2011. године, прекинуо штрајк глађу.

20. Подносилац представке је међутим 12. априла 2011. године, пошто је примио одлуку Управе од 29. марта 2011. године, одлучио да обнови штрајк, који се састојао од одбијања да узима храну и воду.

21. Подносилац представке је после тога наводно неколико пута изгубио свест, примао инфузију и претрпео болове у бубрезима.

22. Подносилац представке је 20. априла 2011. године обавестио свог адвоката да је, из страха од још озбиљнијих последица, почео да пије воду и да ће убрзо прекинути штрајк глађу.

23. Адвокат подносиоца представке је 5. маја 2011. године обавестио суд да је његов клијент заиста потпуно прекинуо штрајк.

24. Подносилац представке је изнео да га је током горе поменутог штрајка, свакодневно прегледао заводски лекар, али да му хитна лекарска помоћ кад му је била потребна није пружена.

25. Подносилац представке је изгледа периодично прегледао крвну слику, и пратио крвни притисак и тежину. Заводско медицинско особље је стално упозоравало подносиоца представке да штрајк озбиљно штети његовом здрављу.

26. Најзад, подносилац представке је изјавио да никада није намеравао да изврши самоубиство, већ да само буде пребачен у завод на Косову.

Б. Релевантно домаће право и пракса

1. Закон о извршењу кривичних санкција из 2005. године (објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“ – „Сл. гласник РС“, бр. 85/05 и 72/09)

27. Релевантне одредбе овог Закона гласе како следи:

Члан 1. став 1.

„Овим законом уређује се, ако посебним законом није друкчије уређено, поступак извршења кривичних санкција...“

Члан 8. став 1.

„... [Осуђена лица] имају право на заштиту основних права прописаних Уставом, потврђеним међународним уговорима, општеприхваћеним правилима међународног права и овим законом.“

Члан 9. став 1.

„ ... [Осуђена лица имају право на] ...судску заштиту против појединачних ... [одлука] ... којима се решава о њиховим правима и обавезама, у складу са одредбама овог закона.

Члан 12. ст. 1 и 2.

„Управа за извршење кривичних санкција ... [у даљем тексту: „Управа“] ...организује, спроводи и надзире извршење казне затвора ...

... [Управа] ... је орган управе у саставу Министарства правде Републике Србије.“

Члан 78.

„Осуђена лица имају право на посету... [чланова породице и других у складу са условима утврђеним овим законом] ...“

Члан 84. став 1.

„Осуђена лица имају право на пријем пакета ..“

Члан 101. ст. 1 и 2.

„Осуђена лица имају право на здравствену заштиту према општим прописима о здравственој заштити, као и одредбама овог закона.

Осуђена лица којима се не може пружити одговарајуће лечење ... [у заводу] ... упућује се у Специјалну затворску болницу или другу здравствену установу...“

Члан 102. ст. 1-3

„Лечење осуђеног се спроводи уз његов пристанак.

Присилно храњење осуђеног није дозвољено.

Изузетно, ако осуђени озбиљно угрози своје здравље или живот, одбијањем лечења или хране, ... примениће се мере које одреди лекар.“

Члан 103. став 1.

„Лекар [у заводу] ... дужан је да:

...

(4) свакодневно прегледа осуђеног који је болестан или одбија храну или воду ...“

Члан 114.

„Осуђени се може, ради остваривања својих права, поднеском обратити ... [лицу овлашћеном у заводу које се бави предметним питањем] ...

[Овлашћено] лице из става 1. овог члана дужно је да, у року од пет дана од дана пријема поднеска, писмено и образложено одговори осуђеном лицу.

Осуђени има право притужбе управнику завода због повреде права или других неправилности учињених у заводу према њему.

Управник завода, или друго лице које он овласти, дужан је да размотри притужбу осуђеног и да у року од 15 дана донесе решење.

Осуђени који не добије такво ... [решење] ... или није задовољан донетим решењем има право да у року од осам дана, од дана пријема решења поднесе жалбу директору Управе.

Директор Управе дужан је да о жалби одлучи у року од 30 дана од дана пријема жалбе.“

Члан 114а

„Ако осуђени сматра да је његово право повређено поступањем управника, може поднети притужбу директору Управе.

Ако директор Управе, или лице које он овласти, утврди да притужба није поднета из разлога наведеног у ставу 1. Притужбу ће доставити надлежном органу и о томе ће обавестити осуђеног.

Директор Управе, или лице које он овласти може да испита основаност притужбе и непосредним увидом у сву релевантну документацију завода, [и/или] разговором са управником [,] ... и запосленим у заводу ... [или] разговором са осуђеним... [, и] ... другим осуђенима, без присуства запослених у заводу.

Ако се утврди да је притужба основана, директор Управе ће наложити да се отклони повреда права осуђеног.

Ако [директор Управе] сматра да је до повреде права осуђеног дошло услед поступања запосленог, ... [он] ... ће обавестити писмено управника завода и лице овлашћено за вршење надзора, а ако сматра да је до повреде права осуђеног дошло услед поступања управника, обавестиће лице овлашћено за вршење надзора.“

Члан 114б

„Осуђени има право да се без присуства запослених лица у заводу притужи овлашћеном лицу које надзире рад завода.

Садржина притужбе представља тајну.“

Члан 116.

„На молбу осуђеног или предлог управника завода, кад за то постоје оправдани разлози, директор Управе може осуђеног преместити из једног завода у други завод.

Директор Управе може [такође], из разлога безбедности, осуђеног преместити по службеној дужности.

Против одлуке директора Управе из ст. 1 и 2. Овог члана, осуђени има право жалбе министру правде, у року од три дана ... [од пријема одлуке] ... Жалба на одлуку директора Управе не одлаже извршење решења.“

Члан 117. став 2.

„Осуђени коме је молба за премештај одбијена не може поднети нову молбу док не истекне шест месеци од доношења одлуке директора Управе по ранијој молби.“

Члан 165.

„Против коначне одлуке којом је осуђено ... ограничено или повређено неко право утврђено овим законом, осуђени има право на судску заштиту.

Судска заштита из става 1. Овог члана остварује се у управном спору.“

Члан 166.

„Тужба за судску заштиту се подноси у року од три дана од дана достављања одлуке.

О тужби из става 1. Овог члана надлежни суд одлучиће у року од 30 дана од дана пријема тужбе.“

Члан 245.

„Примену мере притвора [у кривичном предмету који је у тоук] надзире председник вишег суда на чијем је подручју седиште завода у коме се извршава притвор.“

2. *Закон о општем управном поступку (објављен у „Службеном листу Савезне Републике Југославије“ - „Сл. лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01, као и у „Сл. гласнику РС“, број 30/10)*

28. Члан 208. став 1. предвиђа, *inter alia*, да је у једноставним предметима управни орган дужан да донесе одлуку у року од месец дана од дана када је тужилац поднео захтев. У свим другим предметима, управни орган доноси одлуку у року од два месеца од тог датума.

29. Члан 208. став 2. омогућава тужиоцу о чијем захтеву одлука још није донета у роковима утврђеним у претходном ставу да уложи жалбу као да је његов захтев одбијен. Када жалба није дозвољена, тужилац има право да директно покрене управни спор.

3. *Закон о управним споровима из 2009. године (објављен у „Сл. гласнику РС“, број 111/09)*

30. Чланови 4 и 6. предвиђају да је, *inter alia*, „управни акт“ акт/одлука државног органа донета приликом утврђивања права и обавеза појединца у вези са „управном ствари“.

31. Члан 8. став 1. предвиђа да о управним споровима одлучује Управни суд.

32. Чланови 14 и 15. предвиђају да, *inter alia*, управни спор може да се покрене против управног акта/одлуке донете у другој инстанци, као и против оних донетих у првој инстанци ако против њих нема жалбе. Штавише, управни спор се може такође покренути, према условима утврђеним овим Законом, у ситуацијама када надлежни државни орган није донео одлуку о захтеву странке или није донео одлуку по жалби у другој инстанци.

33. Члан 19. став 1. предвиђа да, *inter alia*, ако жалбени орган не донесе одлуку по жалби тужиоца у року од шездесет дана, тужилац може да понови захтев, а ако жалбени орган одбије да донесе одлуку у року од додатних седам дана, тужилац може покренути управни спор.

34. Члан 19. став 2. предвиђа да, *inter alia*, ако првостепени управни орган не донесе одлуку на захтев тужиоца у року предвиђеном Законом о општем управном поступку (види став 28. у горњем тексту), у стварима где је жалба искључена, тужилац може поновити захтев, а ако првостепени орган одбије да донесе одлуку у додатном року од седам дана, тужилац може покренути управни спор пред судом.

35. Члан 41. предвиђа, *inter alia*, да суд разматра законитост спорне управне одлуке, као и разлоге за њену евентуалну ништавост.

36. Члан 42. став 1. предвиђа, *inter alia*, да ако суд донесе одлуку у корист тужиоца, спорна управна одлука се поништава у целини или делимично, а предмет се враћа надлежном управном органу на поновно разматрање.

37. Члан 43. предвиђа, *inter alia*, да суд, ако донесе одлуку у корист тужиоца, такође, где то допушта утврђено чињенично стање као и његова природа, има овлашћење да одлучује о основаности у спору пуне јурисдикције.

38. Члан 43. став 2. предвиђа да суд не може донети одлуку о основаности у предметима где је надлежни орган донео управну одлуку по свом нахођењу.

39. Члан 43. став 5. предвиђа, *inter alia*, да је у предметима у којима би поновљени управни поступци, после укидања спорне раније донете одлуке, проузроковали тужиоцу озбиљну штету, суд обавезан да донесе одлуку о основаности у спору пуне јурисдикције, под условом да су релевантне чињенице утврђене пред самим судом.

40. Члан 44. предвиђа да када је управни спор покренут према члану 19, суд, ако донесе одлуку у корист тужиоца, налаже управном органу у питању да одлучи у спору пуне јурисдикције. Међутим, ако утврђено чињенично стање предмета и његова природа омогућавају, суд такође има овлашћење да донесе одлуку о његовој основаности.

4. Судска пракса Врховног суда у вези са управним споровима

41. Врховни суд је често разматрао ваљаност захтева које су поднела осуђена лица, укључујући разна питања регулисана Законом о извршењу кривичних санкција из 2005. године (види, на пример, пресуде У. бр. 1658/06, 1717/06, 1334/06, 1165/06 и 1884/06).

5. Устав Републике Србије (објављен у „Сл. гласнику РС“, број 98/06)

42. Члан 170. предвиђа да се „уставна жалба може изјавити против појединачних аката или радњи државних органа или организација којима су поверена јавна овлашћења, а којима се повређују или ускраћују људска или мањинска права и слободе зајемчена Уставом, ако су исцрпљена или нису предвиђена друга правна средства за њихову заштиту.“

6. Закон о Уставном суду (објављен у „Сл. гласнику РС“, број 109/07)

43. Релевантне одредбе овог Закона гласе како следи:

Члан 7. став 1.

„Одлука Уставног суда је правоснажна, извршна и обавезујућа.“

Члан 82. ст. 1 и 2.

„Уставна жалба може изјавити против појединачних аката или радњи државних органа или организација којима су поверена јавна овлашћења, а којима се повређују или ускраћују људска или мањинска права и слободе зајемчена Уставом, ако су исцрпљена или нису предвиђена друга правна средства за њихову заштиту или ако је право на судску заштиту искључено по закону.“

Уставна жалба може се изјавити и ако нису исцрпљена правна средства, у случају када је подносиоцу жалбе повређено право на суђење у разумном року.“

Члан 83. став 1.

„Уставну жалбу може изјавити свако лице које сматра да му је појединачним актом или радњом државног органа или организације којој је поверено јавно овлашћење повређено или ускраћено људско или мањинско право и слобода зајемчена Уставом.“

Члан 84. став 1.

„Уставна жалба се може изјавити у року од 30 дана од дана достављања појединачног акта, односно од дана предузимања [предметне] радње...“

Члан 89. ст. 2 и 3.

„Кад Уставни суд утврди да је ....појединачним актом, односно радњом, повређено или ускраћено људско или мањинско право и слобода зајемчена Уставом, понуштиће појединачни акт, односно забраниће даље вршење или наредити вршење одређене радње и одредити да се уклоне штетне последице у одређеном року.“

Одлуку Уставног суда којом се усваја уставна жалба је правни основ за подношење захтева за накнаду штете или отклањања других штетних последица пред надлежним органом, у складу са законом.“

Члан 90.

„...На основу одлуке Уставног суда у његову/њену корист, подносилац представке може да поднесе захтев за накнаду штете Комисији за накнаду штете, ради постизања споразума о висини ... [накнаде која ће се досудити].“

Ако захтев за накнаду штете не буде усвојен или по њему Комисија за накнаду штете не донесе одлуку од у року од 30 дана од дана подношења захтева, подносилац уставне жалбе може код надлежног суда поднети тужбу за накнаду штете. Ако је постигнут споразум само у погледу дела захтева, тужба се може поднети у погледу остатка захтева.

Актом Министра правде одређује се састав и рад Комисије за накнаду штете.“

В. Споразум између Савезне Републике Југославије и УНМИК-а о премештању осуђених лица од 21. марта 2002. године

44. Члан 2. став 2. предвиђа да, *inter alia*, осуђено лице може бити пребачено из завода под надзором једне стране према Споразуму у завод под надзором друге стране. Осуђено лице о коме је реч има право да изрази свој интерес да буде пребачено у складу са Споразумом.

45. Члан 2. став 3. предвиђа да пребацивање може званично затражити једна од страна према Споразуму.

46. Према члану 3. став 2., осуђено лице може бити пребачено на Косово ако су, *inter alia*, испуњени следећи услови: (i) кривично дело је кажњиво према кривичном закону обе стране; (ii) осуђујућа пресуда је правоснажна; (iii) осуђено лице још увек има да одслужи најмање шест месеци казне; и (iv) осуђено лице, као и стране према Споразуму, су се сагласиле са предметним пребацивањем. Најзад се наводи да када је реч о пребацивању осуђених лица на Косово, посебан приоритет се додељује онима који су рођени на Косову, као и онима којима чланови породице живе на Косову.

47. Члан 4. став 1. предвиђа да ће о томе бити обавештена сва осуђена лица на која се Споразум може примењивати.

48. Члан 4 став 5. предвиђа да се осуђено лице буде обавештено у писаној форми, о било којој и свим одлукама које су донеле стране према Споразуму у вези са пребацивањем.

49. Члан 13. предвиђа да се Споразум примењује на кривичне санкције прописане пре и после његовог ступања на снагу.

50. Члан 15. став 2. предвиђа да Споразум ступа на снагу на дан када га стране потпишу.

Г. Препорука Рес(2006)2 Комитета министара државама чланицама о Европским затворским правилима (које је Комитет министара Савета Европе усвојио 11. јануара 2006. године на 952. заседању Заменика министара)

51. Правило 17.1 предвиђа да „се [з]атвореници упућују, у највећој могућој мери, у затворе близу њихових домова или у места друштвене рехабилитације“.

52. Правило 17.3 предвиђа да „се [што] је више могуће, затвореници консултују око упућивања у затвор и накнадног пребацивања из једног затвора у други“.

ПРИТУЖБЕ

53. Подносилац представке се жалио према члану 6. став 1. Конвенције на дужину поступка у вези са његовим захтевом да буде пребачен у завод на Косову.

54. Подносилац представке се даље жалио због немогућности чланова његове породице да га редовно посећују, с обзиром на удаљеност између места њиховог пребивалишта на Косову и Казнено-поправног завода у Нишу.

55. Најзад, подносилац представке се жалио и на квалитет медицинских услуга у Казнено-поправном заводу у Нишу.

ПРАВО

56. Суд сматра да притужбе подносиоца представке, како су описане у горњем тексту, треба разматрати према члановима 6 став 1., 8 и 3. Конвенције.

57. Релевантне одредбе ових чланова, у релевантном делу, гласе како следи:

Члан 3.

„Нико не сме бити подвргнут мучењу, или нечовечном или понижавајућем поступању или кажњавању.“

Члан 6. став 1.

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на ... расправу у разумном року пред ... судом ...“

Члан 8.

„1.1. Свако има право на поштовање свог... породичног живота ...

2. Јавне власти неће се мешати у вршење овог права сем ако то није у складу са законом и неопходно у демократском друштву у интересу националне безбедности, јавне безбедности или економске добробити земље, ради спречавања нереди или криминала, заштите здравља или морала, или ради заштите права и слобода других.“

A. У вези са здравственом заштитом у заводу

58. Суд подсећа да правило исцрпљивања домаћих правних средстава из члана 35. став 1. Конвенције захтева од подносилаца представке да прво употребе правна средства предвиђена домаћим правним системом, чиме се државе ослобађају обавезе да пред Судом одговарају за своје поступке пре него што им је пружена прилика да ствари исправе преко сопственог правног система. Правило се заснива на претпоставци да домаћи правни систем обезбеђује делотворно правно средство у вези са наводним прекршајем. Терет доказивања је на Влади која тврди да нису исцрпљена домаћа правна средства да задовољи Суд да је делотворно правно средство било доступно и у теорији и у пракси у релевантном тренутку, другим речима да је правно средство било доступно, да је могло да обезбеди накнаду у односу на притужбе подносиоца представке и понуди реалне изгледе за успех. Међутим, пошто се овај доказ терета задовољи, на подносиоцу представке је да утврди да је правно средство које је Влада понудила заправо исцрпљено или да је из неког разлога неодговарајуће и неделотворно у посебним околностима предмета или да су постојале посебне околности које су га ослабађале тог захтева (види *Миразовић против Босне и Херцеговине* (одлука), број 13628/03, 6. мај 2006. године).

59. Суд је давно навео да сама сумња у изгледе за успех није довољна да се подносилац представке изузме од подношења притужбе надлежном органу (види *Elsanova против Русије* (одлука), број 57952/00, 15. новембар 2005. године). Штавише, делотворност једног правног средства не зависи од извесности повољног исхода за подносиоца представке. Ни орган пред којим би било употребљено правно средство не мора да буде правосудни орган; али ако то није судски орган, његова овлашћења и гаранције које омогућава су релевантне за утврђивање да ли је правно средство пред њим делотворно или не (види *Ramirez Sanchez против Француске* [BB], број 59450/00, став 159., ЕЦПР 2006-IX).

60. Ако се вратимо на предметни случај и чак, ако претпоставимо, да се питање здравствене заштите које је подносилац представке поставио може сматрати притужбом само по себи, а не само аргументом понуђеним ради подршке његовог захтева за пребацивање, Суд је мишљења да се он мора прогласити недопуштеним због тога што нису исцрпљена домаћа правна средства.

61. Подносилац представке је посебно требало да у потпуности исцрпи управни механизам, а да после тога искористи поступак судске ревизије, како је предвиђено Законом о извршењу кривичних санкција из 2005. године и Законом о управним споровима из 2009. године (види став 27. и 30-40 у горњем тексту). Суд, у овом контексту, даље подсећа на постојање судске праксе која указује да су надлежни домаћи судови били спремни да разматрају притужбе осуђених лица на основу наведеног законодавства (види став 41. у горњем тексту). Најзад, Суд је већ утврдио да уставну жалбу треба у начелу сматрати делотворним правним средством у оквиру значења члана 35. став 1. Конвенције у вези са свим представкама против Србије од 7. августа 2008. године (види *Винчић и други подносиоци представке против Србије*, бр. 44698/06, 44700/06, 44722/06, 44725/06, 49388/06, 50034/06, 694/07, 757/07, 758/07, 3326/07, 3330/07, 5062/07, 8130/07, 9143/07, 9262/07, 9986/07, 11197/07, 11711/07, 13995/07, 14022/07, 20378/07, 20379/07, 20380/07, 20515/07, 23971/07, 50608/07, 50617/07, 4022/08, 4021/08,

29758/07 и 45249/07, став 51., 1. децембар 2009. године). Он не налази ниједан разлог да у предметном случају утврди другачије, што значи да је подносилац представке могао, благовремено ако је било потребно, такође уложити жалбу Уставном суду у складу са захтевима релевантног домаћег права (види став 43. у горњем тексту).

62. Произлази да се притужба подносиоца представке у вези са здравственом заштитом у Казнено-поправном заводу у Нишу мора одбацити према члану 35. ставови 1 и 4. Конвенције. Он даље констатује да се овај предмет јасно разликује од предмета *Стојановић*, који обухвата, *inter alia*, административну праксу којом је повређена Конвенција и примену законодавства које је било на снази пре усвајања Закона о извршењу кривичних санкција из 2005. године, као и од предмета *Ђермановић*, где је реч о притворенику у кривичном предмету у току, а не о осуђенику као што је подносилац представке (*Стојановић против Србије*, број 34425/04, 19. мај 2009. године, и *Ђермановић против Србије*, број 48497/06, 23. фебруар 2010. године; види такође члан 245. у ставу 27. у горњем тексту).

Б. У вези са дужином спорног поступка

63. Према пракси Суда, поступци у вези са извршењем кривичне санкције нису у начелу обухваћени чланом 6. став 1. Конвенције (види, међу многим ауторитетима, *Audin против Турске* (одлука), број 41954/98, 14. септембар 2000. године). Штавише, у предметном случају пребацивање из затвора, према Споразуму, је само по себи модалитет извршења кривичне казне у коме осуђена лица немају утврђено право да буду пребачена у затвор по сопственом избору (види *Ernő Szabó против Шведске* (одлука), број 28578/03, 27. јун 2006. године). Заиста, свако пребацивање зависи од сагласности страна према Споразуму, тј. Србије као следбеника Савезне Републике Југославије и, после, Државне Заједнице Србија и Црна Гора, са једне стране, и Привремене мисије Уједињених Нација на Косову, са друге стране (види, *mutatis mutandis*, *Vezir Plepi, Fersilet Plepi u Miaftoni Zeka против Албаније и Грчке* (одлуке), бр. 11546/05, 33285/05 и 33288/05, 4. мај 2010. године). Најзад, иако Споразум утврђује процесни оквир за пребацивање осуђених лица, он не намеће обавезу странама да усвоје захтев по том Споразуму (*ibid.*, види такође ст. 44-50 у горњем тексту). Поступци пребацивања се стога не односе ни на одлучивање о кривичној оптужби нити о грађанском праву нити обавези у смислу члана 6. став 1. Конвенције.

64. Произлази да је притужба подносиоца представке неспојива *ratione materiae* са одредбама Конвенције у оквиру значења члана 35. став 3 и да се, према томе, мора одбацити у складу са чланом 35. став 4 (види *Ernő Szabó против Шведске* (одлука) и *Vezir Plepi, Fersilet Plepi u Miaftoni Zeka против Албаније и Грчке* (одлуке), обе цитиране у горњем тексту).

В. У вези са виђањем подносиоца представке са породицом

65. Суд подсећа да Конвенција не даје затвореницима право да бирају место притвора и да су одвајање и удаљеност од породице неизбежне последице тога

(види *Vezir Plepi, Fersilet Plepi и Miaftoni Zeka против Албаније и Грчке* (одлука), цитирана у горњем тексту).

66. У недостатку доказа да је „свака [посета][е] [породице]“ подносиоцу представке била „веома тешка, ако не и немогућа“ (види ст. 10 и 12. под (iv) у горњем тексту), произлази да је притужба подносиоца представке очигледно неоснована и да се, као таква, мора одбацити у складу са чланом 35. ст. 3 и 4. Конвенције (види *Selmani против Швајцарске* (одлука), број 70258/01, 28. јун 2001. године).

Из тих разлога, Суд једногласно

Проглашава представку недопуштеном.

Stanley Naismith
Секретар

Françoise Tulkens
Председник